١٥٢٧

تقویم وقایع

فی ١٣ شعبان سنه ١٢٨٩ چهارشنبه

جریدهٔ رسمیهٔ دولت علیهٔ عثمانیه

سنه‌لکی ١٥٠ غروش برنسخه‌سی ٣٠ پاره

خلاصه

قسم رسمی { توجیهات ملکیه تعلیمات سنیه }

قسم غیر رسمی { داخلیه خارجیه }

قسم رسمی

توجیهات

« علمیه »

قوردون داخلنده ککبوزه قضاسی نیابت شرعیه‌سنه دوریه موالیسندن فضیلتلو علی حیدر افندی

طونه — عدلیه قضاسی نیابت شرعیه‌سنه مودتلو السید محمد سعید افندی

طونه — پلونه قضاسی نیابت شرعیه‌سنه مودتلو السید حافظ ابراهیم ادهم افندی

خداوندکار — اسکیشهر قضاسی نیابت شرعیه‌سنه مودتلو احمد رشدی افندی

خداوندکار — یکیشهر قضاسی نیابت شرعیه‌سنه مودتلو مصطفی شوقی افندی

ارضروم — ایادین قضاسی نیابت شرعیه‌سنه مودتلو محمد شکری افندی

طربزون — نکسار قضاسی نیابت شرعیه‌سنه مودتلو محمد امین الخیری افندی

حلب — سروج قضاسی نیابت شرعیه‌سنه مودتلو السید محمود عصمت افندی

سوریه — یافه قضاسی نیابت شرعیه‌سنه مودتلو احمد رشدی افندی

بوسنه — ترهبین قضاسی نیابت شرعیه‌سنه مودتلو یحیی شرابی افندی

بالاشارت متواپناهی تعیین بیورلمشلردر

مقام جلیل وکالتپناهیدن ولایتلره ارسال بیوریلان تعلیمات سنیه‌در

ولایاتک امور اداره‌سیله ولایات خارجنده اولوب مخصوصاً متصرفلق وجهله اداره اولنان محللرک احوال ملکیه ومالیه وحقوقیه وضبطیه وسائر احوال متفرعه‌سی حقنده تشکیل ولایتدنبرو یاپیلان قوانین ونظاماتک و بونلره متعلق شورای دولت قراریله وارادهٔ سنیهٔ شاهانه ایله وقوعبولان تعدیلاتک احکامی کماکان جاری ومرعی اولمق اوزره بعض ایضاحات جدیده‌یه لزوم کورنمش اولدیغندن کیفیتلری بروجه آتی بیان اولنور.

برنجی ماده — ولایت اصولنک تأسیسنه وهیئت ولایتک تشکیلنه دائر اولان نظامنامه‌نک مواد مندرجه‌سندن معاونلک واجنبی مدیرلکی و زراعت مأموریتی کبی خدمتلر مقدما بربرینی متعاقب الغا ایدلمش و مفتش حکام یرینه دیوان تمییز ایچون بر د رئیس نصبنه کچلدی. قرار ویرلمش اولدیغی مثللو لوا مرکزلرنده بولنان اداره وتمییز حقوق مجلسلرینک اعضاسی دردر و قضالرک دعاوی مجلسلری اوچر نفره تنزل ایتدیرلمش اولدیغندن بونلرک صورت مأموریتلری حقنده نظامنامه‌نک تعیین ایلدیکی اصولده امر انتخابک اجراسنه دوام اولنه‌جقدر. و بهرسنه مرکز ولایتده اجتماعی مقرر اولان مجلس عمومی کماکان تجمع ایدرک نظامنامه‌ده معین اولان مذاکراته مأموردر فقط بو مجلسلردن هرسنه درسعادته ایکیشر اعضا کوندرلمسی مؤخراً اصول اتخاذ اولنمش ایسه‌ده بو اصولک قاعدهٔ منتظره‌سی وجوده کله‌مدیکندن بعد ازین ترکیله بالکز مجلس عمومینک مذاکراتنی حاوی مضبطه‌لرندن حکملی وشایان تقدیم اولنلری باب عالی‌یه کوندریله‌جکدر.

ایکنجی ماده — ولایتک هیئت عمومیه‌سی محاسباتنجه امور مالیه‌سی والی ایله دفتردارک وسنجاقلرده متصرف ایله محاسبه‌جینک و قضالرده قائممقام ایله مال مدیرلرینک مسئولیت مشترکه‌لری تحتنده اولوب شویله که برقضاده اموال خزینه‌یی دولتک اصول وقاعده‌سنه توفیقاً وضع وتوزیع ایتمک ووقتیله استحصال ایلمک واصول مرعیه‌سی داخلنده تزیید وارداته چالشمق وتحصیلات واقعه‌یی نظاماتک تعیین ایلدیکی صلاحیته کوره صرف ویامحافظه ویامرکز لوایه ارسال ایدرک حاصلی مقبوضات ومدفوعاتک محاسباتنی بویله کورمک خصوصنده قائممقام ایله مال مدیری نصل مسئول مشترک ایسه سنجاق هیئتنجه بومسئولیتده متصرف ایله محاسبه‌جی و ولایتک هیئت عمومیه‌سی محاسباتنجه والی ایله دفتردار مسئول ومشترک اولدیغندن وبودفعه اتخاذ اولنان اصول اقتضاسنجه هر ولایتک واردات ومصارفات صحیحه‌سنی مبین بودجه دفترلرینی یاپمق واشبو بودجه حکمنجه واردات ولایتی حسن محافظه واداره ایله اندن رؤیتی مقرر اولان مصارفاتی دخی لزوم حقیقیسنه کوره تعیین وبورادن ویریله‌جک امره کوره صرف ورؤیت ایلمک خصوصی ابتدا والی ایله دفتردارک وصره‌سیله متصرف ومحاسبه‌جی وقائممقام ومال مدیرلرینه وارنجه‌یه قدر طبقات متنوعه‌ده بولنان مأمورلرک همت وغیرتلرینه براغیله‌جغندن ایشته بو قرارک اجراسندن صکره مرکزک اوامر وتعلیماتنه وقوانین ونظامات موجوده‌نک احکامنه توفیق حرکت ایتمیانلرک مسئولیتی طبیعی ایسه‌ده بویله احوال ایچون ترتب ایده‌جک مسئولیت مأمورین ولایت ایچون کوستریلان صلاحیتک درجاتنه توفیق اولنمق ایچون قائممقامدن تا والی‌یه قدر متعلق اولدیغی

مأموريتلرك طبقاتنه كوره عائد وشامل اوله‌جق يعنی قائمقام ويا مال مديرينك وياخود انلردن اشاغیده بولنان مأمورلردن برينك قصور وتهمتی وياخود كتم وسرقت مثللو برجنايتی وقوعنده حكمی ومسئوليتی يالكز فاعلنه منحصر ايسه‌ده بو مسئوليت متصرف ومحاسبه‌جيلره ولدی الاقتضا والی ودفترداره قدر ايشه تعلق وحق نظارتی اولان مأمورلره دخی شامل اوله‌رق هيچ اولمز ايسه اويله نااهل برمأمورك كندو معيتلرنده بولنمسی موجب تقبيح اوله‌جقدر بناء على ذلك بيوك مأمورلردن هربری درجه درجه معيتلرنده بولنان مأمورلرك اهل ومقتدر اولملرينه وايچلرندن برينك خلاف اصول حركتی كورلديكی آنده درحال ايجابنك اجراسنه اعتنا ومسارعت ايلمك اوزره بر وظيفهٔ جديده ايله مكلف بولندقلرندن ولاة عظام ايله دفتردار بولنانلر اداره‌لرنده بولنان عموم مأمورلرك ومتصرفلر ايله محاسبه‌جيلر دخی ناحيه مديرلرينه وارنجه‌يه قدر معيتلرنده‌كی قائمقام ومال مديری وصندق امينی وسائر خدمه‌نك احوال وحركات واقعه‌سنی يكيدن برميزان تدقيق ايله تفتيش ومعاينه ايدرك تفصيلات مسروده‌يه كوره حاللری تأمين مقصده كافی اوله‌ميانلرك همان تبديلنه ويرلرينه شوضمان ومسئوليته قارشو نصل ادملر قونلمق ونه ياپلمق لازم كلور ايسه اصول وقاعدهٔ جاريه‌سنه كوره انك اختيار واجراسنه مسارعت ايتملری اخطار قلنور

اوچنجی ماده امور ماليه نظامنامه‌سی حكمنجه قائمقاملقلرده بولنان مال مديرلكلرندن تامركز ولايت محاسبه قلمنه قدر هر يرده يوميه واردات ومصارفات ايچون صندق امينيله قارشولقلی دفترلر طوتيلوب اشبو دفترلر هركون مقابله اولندقدن صكره تمهير ايدلمك وواردات ومصارفات ايچون لازم اولان اساس دفترلرندن بشقه احالات وبقايا وسائر شعباتدن هربرينه مستقل دفترلر طوتلمق وهرقضانك قصبه وقريه‌لرنده ويركونك توزيع اولنه‌جغی وقت تحصيلدار بولنديريلوب دفترلرينك بررعينی مركز قضاده حفظ ايدلمك واموال ويركو وبدلات عسكريه مارتدن اعتبارا اون تقسيطه ربط اولنوب تقسيطندن زياده اقچه استنلمك وتحصيلات واقعه‌نك هربش غروش ايچون افراد اهالی يدينه ادا تذكره‌سی ويرلمك وبونلره متفرع دها نلر ياپلمش ايسه فعليا تنده دوام اولنمق ولايتك قواعد اساسيه‌سی جمله‌سندن ايكن بعض يرلرده بوايشلرك اجراسنده مسامحه اولنديغی ايشيدلديكندن وحالبوكه بومقوله اجراآت دولتجه وخلقجه برمنفعت وفائده ملاحظه‌سی اوزرينه تأسيس واختيار اولنمش اولمسيله بونلرك فنغی اصل وشعبه‌سنده نقصان كوريلور ايسه بوكوندن صكره مأمورلری حقنده قصور وتهمت

عد اولنديغندن بونلرك تمامی اجراسی وشايد محللرنجه اجراسنده امكانسزلق وياخود محذور كورلان شيلر وار ايسه انلرك دخی مركز ولايتده ماليه نظارت جليله‌سنه بيلدريلمسی ايجاب ايدر وبرده اشتراك احاله‌سی حقنده مقدما ولاة عظامه ويريلان اذونيت اقتضاسنجه هر ولايتده [illegible] احاله‌سی [illegible] توديع قلنمش ويا اصولك منافع وفوائدی فعلا تجربه ايدلمش اولديغی حالده بعض علاره يوما ذونيت وامنيتك [illegible] تقدير اولنوب هرنه مطالعه‌يه مبنی ايسه [illegible] خزينه‌سنه‌يه مراجعت كلفتك اختيار اولنمقدن وبوجهه زمان مرور ايدوب ملتزمله دخی [illegible] كلمه‌سندن ناشی شواملوك [illegible] وراز يرده دخی مزايده‌به دقت اولنمش [illegible] قارشيق وياخود صورت قطعيه‌ده احاله اولنمش [illegible] مؤخرا فسخ التزامنه تشبث اولنمق مثللو احوال ومعاملاتك تعاقب وقوعيله بالطبع واضطرار وره جانب خزينه‌دن اداره واحاله‌سنه مجبور اولنمش [illegible] ولاة عظام حضراتيله دفتردار ومحاسبه‌جيلر دولتك امين ومعتمدی اولدقلری حيثيله ولايتك بوقدر اموری كندولرينه تفويض اولنوب انلر دخی جهت [illegible] اقتضاسنجه حق وظيفه‌لرينی كمال استقامتله اجرا ايده‌جكلری [illegible] اولمق وشايد حسب البشريه [illegible] وار ايسه ذاتا بوندن امانت واعتقاده شايان كورلمامك لازم كله‌جكندن واشبو احالات ماده‌سيچون [illegible] قدر مكرا يپيلان تعليماتك [illegible] احكامی بكديكرينی مناقض [illegible] اولمسيله بونلرك جمله‌سنك يرينه قائم اولمق اوزره بودفعه ماليه نظارت جليله‌سی طرفندن بر تعليمات جديده ياپيلوب [illegible] مقرر بولنديغندن مبنی بعدازين تعليمات حكمنه تطبيقا اعشار احالاتی ماده‌سنك وكرك واردات سائره‌دن خزينه‌جه [illegible] حواله قلنان واردانك ولاة عظام حضراتيله دفتردارلر [illegible] احالاتك اجراسی وامانه اداره‌سی لازم كلديكده حسن اداره‌سيله هرحالده [illegible] منفعت استحصالی خصوصنه صرف همت اولنمق اقتضا ايدر

دردنجی ماده مملكتك امور ضابطه‌سی عساكر ضبطيه كبی برقوهٔ مؤثره‌يه محتاج اولديغی جای بحث اولميوب فقط كيفيت عساكر ضبطيه‌نك تصحيح اصول ومعالجه‌سی حقنده كوندرلان تحريرات عموميه‌ده بيان اولنديغی وجهله بو بابده اكثر ولايتلردن بحثه قونيلان احوال ضبطيه [illegible] مقدارنك [illegible] عدم كفايتندن نشأت ايدوب مجرد وظيفه معينه‌لری خارجنده قوللانلمقلرندن ايلرو كلديكی معلوم [illegible]

شويله‌كه عساكر ضبطيه برمملكتده امور ضابطه‌يی محافظه ايتمك يعنی ناسدن برينك وياخود برطاقمنك ديكر برينی ويا برطاقمی حقنده امنيت مال وجان وعرض وناموسی اخلال ايده‌جك برحركته جسارت ايده‌مامسی وجسارت ايدن اولور ايسه انك طوتيلوب الده كچورلمسی ايچون وضع اولنمش برعسكردركه اساس وضعيتلری بودر وضبطيه عسكرينك حبسخانه محافظه‌سنده بولنمسی ومحبوس كوتوروب كتورمسی وبعض محللرده پوسته كچورمسی وقره غول بكله‌مسی بو اساسك لوازم متفرعه‌سندندر بونك خارجنده حكومته آدم دعوت ايتمك ومخابرات اوراقنی طاشيمق واموال ميريه تحصيل ايتمك مثللو برطاقم ايشلر دخی بونلره تحميل ايدلمش ايسه‌ده ولايتلرك تشكيلنی متعاقب اموال ميريه‌نك امور تحصيليه‌سی مخصوصا ترتيب اولنان تحصيلدارلره براغلمش وامور احضاريه ايچون برنوع دعوت تذكره‌لری ايجاد اولنه‌رق اوخصوصلرده دخی ضبطيه عسكرينك ايشلری تخفيف ايدلمش ومخابرات اوراقنك ارسالاتی ايچون پوسته‌لرك تعميمی زماننه دكين ايام مخصوصه تخصيص اولنه‌رق بوايشده دخی پك چوق خفت كورلمش اولديغندن شمدی ينه هرطرفجه بواحواله اعتنا ودقت اولنور ايسه ضبطيه عسكرينك ايشی وضع اصليسی دائره‌سنده قالمق لازم كله‌رك بوجمله ايله برابر ضبطيه عسكرينك وجودندن مقصد اصلی اولان امنيت عموميه هرحالده وهرخصوصده قوهٔ مؤثره‌يه موقوف اولميوب خلقك يكديكری حقوقنه تجاوزدن منعی وامنيت عموميه‌نك محافظه‌سيچون الك زياده نافع ومؤثر تدبير اجرای حق وعدالتله قانونا جرمی ثابت اولنلر حقنده تماميله حكم قانونك اجراسی وهيچ كمسه‌نك مستحق اولديغی حكم قانوندن قورتيله‌مامسی قضيه‌سی اولمغله ايشته بودقيقه‌يه مأمورين طرفلرندن على الدوام اعتنا ودقت اولنور وعسكرك وظيفه‌لرندن خارج يرلرده قوللانلمامسنه چاليشيلور ايسه اومقوله سوء وقوعاتك بالطبع كسب خفت ايدرك شوخصوصده چكيلان مشكلاتك برطرف اوله‌جغنده شبهه يوقدر

بشنجی ماده ضبطيه عسكرينك البسه وتعييناتی ومعاشاتی هريرده مختلف صورتده اولوب مقدما شورای دولتدن ياپيلان نظامنامه‌سی حكمنجه معاشاتی محللرينك ايجابات موقعيه‌لرينه كوره تحديد اولنمشيكن براراليق ينه محللرندن وقوعبولان اشعارات اوزرينه ضمايم وتنزيلات اجرا ايدلمش وصكره‌لری تقاعد معاشی قارشولغی اوله‌رق يوزده ايكی ودها صكره‌لری يوزده بش حسابيله اجرا قلنان تنزيلات وبراراليق معاشلرجه اجرا ايدبلان تنقيحات اوزرينه معاشلری نسبتسز وعادتا مناسبتسز برحالده قالمش اولديغنه وبوندن طولايی

برطاقم نظامسزلقلر ويولسزلقلر وقوعه كلديكنه بناء ذكر اولنان تحريرات عموميه‌ده مندرج وصايايه توفيقا معاشلری مقدارينك يكيدن قرارلشديرلمسيله برابر سابقی وجهله اموال ميريه امور تحصيليه‌سنده قوللانلمق يعنی تحصيلات خصوصی مسلح ضبطيه عسكری استعمالی قاعده‌سندن قورتاريله‌رق برصنف مخصوصه توديع ايدلمك وبرده امور تحقيقيه ايچون پك چوق تأثير وفائده‌سی مجرب اولان تفتيش مأموريتی صنفندن دخی هيچ اولمز ايسه مركز ولايت ولوا اولان محللرده ايكيشر اوچر تفتيش مأموری بولندرمق ايچون موجود ضبطيه‌دن نه‌مقدارينك تنقيحی قابل اوله‌بيلور ايسه قرارلشديريلوب صورت ترتيبی بوطرفه بيان قلنمق وبعض ولايتلرده ضبطيه الای بكلريله طابور اغالری واداره وحساب امينلری وظيفه‌لرينی يالكز عسكرك امور نظاميه وحسابيه‌سنه منحصر عدايدوب حالبوكه بونلر مسلك وصنفلری اقتضاسنجه امور ضابطه ومحافظه‌نك الك بيوك مأمورلری اولمسيله بواساسه عائد نه‌قدر مصالح وار ايسه انلردن كندولری مسئول اولمق يعنی متهملرك طوتلمسنه وطوتلدقدن صكره استنطاق ومحاكمه‌لری اكمال اولنجه‌يه قدر حقلرنده تحقيقات لازمه‌نك اجراسنه چالشمق ومحبوسينك بالذات يوقلمه‌لرينی اجرا ايدوب حبسخانه‌لرده محاكمه‌سز آدم قالمامسنه دقت ايتمك وبونلره متعلق اوراقی ارايوب يوقلمق ومحبوسين ايچون اداره‌لرنده مخصوص دفتر طوتمق وظائف اساسيه‌لرندندر

التنجی ماده امور ملكيه‌نك الك مهم ومعتنا برمسئله‌سيده مواد حقوقيه‌دركه بونلرك قضاجه ومركز لواجه وولايتجه بدايةً واستيفافا صورت رؤيتی حقنده مقدما شورای دولتدن قوانين ونظامات مخصوصه ياپلمش وسايهٔ معدلتوايهٔ حضرت شاهانه‌ده احقاق حقوق ماده‌سنك برقاتدها ترويج وتسهيلی مقصديله بودفعه ديوان تمييز مجلسلرينك وظيفه‌سی توسيع اولنه‌رق هربرينه بورادن بررئيس دخی نصب ايدلمش اولوب اشبو تمييز ديوانلری هر ولايتك الك بيوك برمحكمهٔ استينافيه‌سی اوله‌رق تعيين اولنان وظيفه‌لری اقتضاسنجه كرك مواد جزائيه وكرك امور حقوقيه‌ده التزام حق وعدالت ايدرلر ايسه‌ده يالكز بونكله مطلب حاصل اوله‌ميوب ايكنجی درجه‌ده ومركز لوا نائبنك تحت رياستنده اولان تمييز حقوق وقضالرجه كذلك نائب قضانك تحت اداره‌سنده بولنان دعاوی بدايت مجلسلرينك هرحالده اجرای حق وعدله چالشملری وبونلرك مأمور واعضاسی ايچنده يولسز حركت ايدنلر اولور ايسه بالمحاكمه ثابت اوله‌جق جرملرينك درجه‌سنه كوره الك اغر جزا ايله مجازات اولنملری پك مهم ومقتضی

اولديغنه واشبو ايكی طاقم مجلسلر ديوان تمييزك نظارتی التنده اولديغی كبی جمله‌سنه دخی صورت مرافعه‌لرينه وحكملرينه مداخله اولنمامق شرطيله والیٔ ولايتك نظارتی عائد وشامل بولنديغنه بناء محاكم مذكوره‌نك دائما احوالی تفتيش ايله هربرينه حواله اولنان مواد حقوقيه وجزائيه‌نك تأخير وتعويق اولنميه‌رق رؤيت وايفاسنه وقاعده‌يه موافق حركت ايتميان مجالس مأمورلری حقنده ديوان تمييزدن ويريله‌جك حكمك اجراسنه وديوان تمييز مأمورلری طرفندن دخی خلاف مأمول بركونه حركت مضره ظهور ايلديكی حالده ايضاحاتيله بوطرفه اشعارينه والیٔ ولايت طرفندن مسارعت اولنه‌جقدر

يدنجی ماده ولايتلرجه كرك محاكم شرعيه وكرك محاكم نظاميه‌دن ويريلان وثائق ومضبطه واعلامات خرجلری وتحصيلات رسومی بوبابده ويريلان معاشات ومصارفاته قارشولق اوله‌رق خزينهٔ جليله‌يه راجع اولديغنه وبونلرك حقيله وتماميله استيفا وايفاسی حقنده مخصوص تعليمات اولوب اكا كوره دفترلری دخی تنظيم اولنمشيكن بعض محللرده بوقاعده‌نك دوامنه اعتنا اولنميه‌رق خرج ورسوماتدن بعض تلفات وقوعی خبر ويريلوب حالبوكه برولايتده محاكم مأمورلرينك مخصصاتی حاصلاتی نسبتنده اولمق اقتضا ايده‌جكنه بناء اشبو حاصلاتك تماميله استحصال واستيفاسنه وقيودينك برموجب تعليمات مضبوط وحسن حالده جريان ايتمسنه محاكم شرعيه ونظاميه رئيسلريله امور ماليه مأمورلری طرفندن دقت اولنمق وشايد تلفات وضايعات وقوعبولور ايسه مادامكه حاصلات مذكوره واردات خزينه‌دندر سبب اولنلر حقنده بوقصوره ترتب ايدن حكم قانون اجرا ايدلمك وبرده حاصلاتی رتبهٔ كفايه‌ده اولميان مأمورلرك معاشاتی حاصلات واقعه نسبتنه توفيق اولنمق لازم كلور

سكزنجی ماده برولايتك اسباب صحيحهٔ معموريتی ابتدا اول ولايت داخلنده بولنان اهالی وسكنه‌نك امنيت كامله ايچنده بولنمسی ثانيا حقوق ناسك محافظه‌سی ثالثا خزينهٔ دولت ايچون اهاليدن النان تكاليف ومرتباتك افراد اهالی‌يی اضرار ايتميه‌جك وكندولرينك منابع ثروت وتجارتلرينی سكته‌لندرميه‌جك حال واصولده جريان ايلمسی رابعا مملكتك حال وموقع واراضيسنه كوره زراعت وحرفت وصناعتدن لازم اولان شيلرك تزييد وتكثيری خصوصلريدر بونلردن برنجی وايكنجی ماده‌لر مواد سالفه‌ده بيان اولنان محاكم شرعيه ونظاميه‌نك وقواعد ضابطه‌نك درجات فعليا تنه كوره اولمق يعنی برمملكتده محاكمك انتظام حاليله اجرای حق وعدله نه‌قدر اعتنا اولنور وآثاری نه درجه كوستريلور ايسه او مملكت خلقنك امنيتی وحقوقنك محفوظيتی اودرجه‌ده اولمق طبيعی اولمغله بومطالبه ايصال ايده‌جك يوللر محاكمك اصلاح حاليله برابر بونوعك اسباب وادواتندن معدود اولان امور

ضابطه‌نك انتظامی ومأمورلرينك حسن استخدام واستعمالی طريقنه منحصردر خزينهٔ جليله‌نك تعديل تكاليف ومرتباتی دخی بردرجه‌يه قدر ولايتك وظائف اساسيه‌سی جمله‌سندن اولوب شويله‌كه خزينهٔ جليله وارداتنك هرنوع وقسمی دولتجه برقاعدهٔ موضوعه ومقرره تحتنده اولمسيله ولايتلرجه بوقاعده‌نك اساسا تغييری ممكن اوله‌مز ومثلا برولايتك ويركوی عموميسی يكونندن تنزيل ايدلمك ووارداتك تعرفه‌سی بوزلمق ومحصولاتدن يوزده اون عشر النور ايكن طقوز وياخود اون بر النمق كبی شيلر ياپيله‌مز ايسه‌ده قضا وياقريه‌لرجه برمحلك مال وبركوسی مرور وقت وزمان ايله اغرلشمش اولديغی ثابت اولور ايسه مجلس عمومیٔ ولايت مذاكره‌سيله بالتعديل فضله‌سی خفيف اولان محللره نقل ايدلمك ورسوماتدن اهالی‌يی اضرار ايدن وخلقك ثروت ومعموريتنه صحيحا مانع اولان شيلر اولوبده انك يرينه قائم اوله‌جق وخلقی اضرار ايتميه‌جك ديكر طريق وواردات بولنور ايسه اومقوله ماده‌لر اسباب صحيحه‌سيله بورايه بيلديرلمك وحاصلات عشريه‌نك استيفاسيچون خلقك هيچ برصورتله اضرارينه جواز كوسترلمامك بالخاصه والی ايله دفتردار بولنان ذواتك وظائف مخصوصه‌لرينه عائد امور مهمه‌دندر تكثير زراعت وصناعت بحثنه كلنجه بونلر ايچون اهالی حقنده يالكز اجرای تشويقات اولنمق وياخود برايكی مثال كوسترلمك كافی وثمره بخش اوله‌ميوب اشبو مقاصدك فعلا وحقيقة اسبابنی استحصال ايتمك ايچون اول باول ولايت داخلنده بولنان يوللرك هرموسمده عربه ايشليه‌جك برصورتده قونلمسيله هرمحل ايچون بحره ويانهره وياتيمور يوللرينه منتظم طريقلر آچلمسی وارباب زراعت وتجارته لازم اولان سرمايه‌نك بالسهوله تداركی ضمننده هرقضاده منافع صندقلری آچيلوب سرمايه‌لرينك تكثير قلنمسی وهرنوع مكاتبك تأسيس وتكثيريله برابر بوصره‌ده صنايع ايچون دخی مكتبلر ياپلمسی ومساعد اولان انهارك تطهيريله نقل محصولات ايچون استفاده اولنه‌جق برحاله قونلمسی ومعادن واورمانلر وفابريقه اعمالاتی كبی ايشلرك ترويجنه چاليشيلوب سكنهٔ مملكتك بوعمليا تده اعتمالريله بويولده كسب صناعت وتجارت ايتملرينه چالشلمسی لازم كله‌رك بونلرك دخی هربری غايت خالصانه وخيرخواهانه همتلره موقوف اولمغله بونلر حقنده دخی مواد آتيه‌ده بعض ايضاحات اعطاسنه ابتدار اولنور

طقوزنجی ماده ولايتلرده ياپيلان يوللرك صورت تنظيمی حقنده الك اول طوتيلان اصول اقتضاسنجه ولايتك طرق متنوعه‌سندن مهم اولنلری تقديم ايله عملياتی اوطريقدن مستفيد اولان اهالی‌يه بالتقسيم تسويه اولنمق وجاده طريقلرك بووجهله تنظيم وتسويه‌سندن صكره ايكنجی وصره‌سيله اوچنجی درجه‌ده بولنان يوللر ياپلمق مقرر اوله‌رق بونك ايچون مخصوص برتعليمات

عموميه يابلمش وفعلا آثار ومحسناتی كورلمشيكن بعض يرلرده يوللرك عملياتی ايچون اهاليدن بدل نقدی الثمق ومستفيد اوليان اهالی بالاجبار يوللرده چالشديرلمق ووقت وزمانی كوزدلمه‌رك تمام موسم محصولده ارباب زراعتك ايشلری تعطيل ايدلمك وبراز يرلرده دخی جزئی وكلی طريق ايشلری ايچون درسعادتدن متعدد ومتفنن مهندس وآلات وادوات جلبی كبی لزوم كوستيرلك مثلاو احوالدن طولايی مصلحت دراو قسادات ومشكلاته اوغرايه‌رق حصول مقصد اصلی ميسر اوله‌مامشدر بنابرين برنم مملكتده يول ياپيق ايچون مقدما بعض ولايتلرده اتخاذ اولنان وبالتجربه آثار فعليه‌سی كوريلان قاعده‌دن بشقه طريق اولديغندن بنه اوبولده دوام ايله تعليماتنه تطبيقا هر يولك مقدار ذراعنه كوره عملياتی او يولدن مستفيد اوله‌جق اهالينك نفوس ذكورينه باتقسيم ياپديرلمسی واهاليدن بدل نقدی الثمق وياخود خلقه يوميه حصه طرحيله چالشديرلمق اصولنك كليا ترك اولنمسی لازم كلور وبو اصولك غايت ساده وتكلفسز اجراسی ايچون اول امرده ياپيله‌جق يولك كذركاهی ولايتده مهندس وارايسه اكا يوق ايسه عساكر شاهانه ضابطانك مكتبدن مخرج اولانلردن وياسائر ارباب معلوماتدن برينه تعيين ايتديرله‌رك ومسافه‌سی مساحه اولنه‌رق برطرفدن دخی مستفيد اوله‌جق اهالينك نفوس موجوده‌سی اوكرنلدكدن صكره عمليات طريقدن بهر نفوسه قاچ ذراع اعشاری يعنی مترو محل اصابت ايدر ايسه اوحساب اوزره طريقدن هرقريه وياممحله ايچون برحصه ايرلمسی واشبو حصه‌نك عملياتی كندولرينه محول اولديغندن وقت وزمانه كوره اوچ درت ويا التی آی مهل ويريله‌رك بومدت ظرفنده مهندس وياماْمورينك تعريفی اوزره طريقدن حصه‌لرينی ياپوب ميدانه كتورملری خصوصنك مخصوص تذاكره اول قريه ويامحله اهاليسنه بيلديرلمسی وديكر طرفدن خط طريقك كذركاهی تعيين ايدر علامتلر وضع اولنه‌جغی كبی هرقريه ويامحله‌نك حصه‌سی دخی اوچلوب ونومرو حسابيله ايرلوب بونك ايچون دخی مخصوص علامتلر وضعيله هرقريه ويامحله اهاليسنه كوندريله‌جك تنبيهنامه‌لرده طريقدن كندولرينك ياپه‌جقلری حصه عملياتك فلان يرده فلان نومرودن فلان نومرويه قدر اولديغی ومدت معينه‌سی ظرفنده مهندس وياماْموری طرفندن وقوعبوله‌جق تعريفاته تطبيقا اكمال ايله ماْمورلری يدندن سند الملری لازم كله‌جكنك درج وتحرير ايدلمسی اقتضا ايدر هرطريقك عملياتی بووجهله تقسيم وتسويه اولنه‌رق تسويه وتنظيم اولنديغی حالده ارابرده كوپری وصو منفذلری كبی ارباب صنايع معرفتيله ياپيله‌جق شيلر قالور ايسه‌ده بونلرك دخی ينه تجارب عديده ايله

معلوم اولديغی وجهله طاش واغاچ وكرج وقوم كبی لوازمی كذلك استفاده ايده‌جك اهالی طرفندن تدارك اولندقدن صكره ايش يالكز اكثريا بهاسنه وطاشجی ودولكر كبی اوسته يوميه‌سنه قاله‌رق بونك مقداريده استكثار اولنه‌جق درجه‌ده اولمديغنه وداخل ولايتده بووجهله مجددا ياپيله‌جق يوللرك برساعتلك مسافه‌سی ايچون بومقوله مصارفانه قارشولق خزينهٔ جليله‌دن بيك غروش تخصيص اولنوب اشبو اقچه مجردا لازم اولان كوپری وصو منفذی مثلاو انشا آتك اوسته يوميه‌سنه مخصوص اوله‌رق صورت صرفی دخی والیٔ ولايتك رأينه مخصوص ومفوض بولنديغنه بناء بوراسنك دخی بوصورتله حسن اداره‌سيله حاصلی يوللر ايشی بالخاصه ولايت واليسی ايله متصرفلرك وظيفه‌لرينه عائد وغايت مهم ماده اولديغندن وهر ولايت داخلنده بولنان طرق ومعابرك قاعدهٔ مبسوطه‌يه توفيقا انشاآتنه همان مباشرتله ايكی نهايت اوچ سنه‌يه قدر ولايتلرجه الك مهم اولان طريقلرك ميدانه كتورلمسی ملتزم بولنديغندن بوخصوص ايچون نه ياپلمق ونه اولمق لازم كلور ايسه دائرهٔ ماْذونيت داخلنده اجراسنه همت اولنملی وهر ولايتده وسنه‌سی ايچنده نقدر يول ياپلمش ايسه بوراية بيلديرلمليدر وبرده ياپيلان يوللرك تعميرات جزئيه‌سنی اجرا ايتمك وطريقك هيئت موجوده‌سنی وايكی طرفنه غرس اولنان اغاجلری محافظه ايلمك ايچون ايكی اوچ ساعت مسافه‌ده برماْمور قونلمق يعنی طريق اوزرنده على الدوام بولنه‌رق بو ايشلره باقمسی تسهيل ايتمك ايچون ينه اهل قرادن شهريه مناسب مقدار اجرتله برآدم بولنوب وبونك ايچون يول اوزرنده ياپيله‌جق قلبه جوارنده اقتضا ايدر ايسه مناسب مقدار اراضی اعطا اولنه‌رق فامليا سيله اورايه يرلشديريلوب حاصلی يول ايچون دائمی برصاحب بولنديرلمق وبونلرك اجرتلری هرقضانك منافع صندغی ايرادندن ويرلمك بعض ولايتلرجه اتخاذ واجرا اولنان قاعده‌دن اولمغله سائر محللرجه دخی بوصورتله می اولور وياداها سائر اسلم طريقمی بولنور ولايتك مجلس عمومينده قرارلشديريله‌رق موقع اجرايه قونلمسی اقتضا ايدر

اونجی ماده بعض ولايتلرده تأسيس واحداث اولنان منافع صندقلری مجرد ارباب زراعتك حيوان وتخم تداركی ايچون محتاج اولدقلری مقدار اقچه‌يی هراستدكلری وقتده وكمال سهولتله بولمق واستقراض ايلمك مقصديله ياپلمش مواد نافعه‌دن اولوب بوايشك تجربه ومشاهده اولنان فوائد ومحسنات عظيمه‌سی جهتيله تعميمی وصندقلر سرمايه‌لرينك تكثيری دولتجه وخلقجه ارزو اولنمشيكن صندقلر سرمايه‌لرينك جمع واستحصالی حقنده موضوع اولان قاعده‌نك تمامیٔ اجراسنه

اكثر محللرده اعتنا اولنه‌مه‌رق وضعيت اصليه‌سی دائره‌سندن چيقمش وسرمايه ايچون لازم اولان مبالغ برنوع تكاليف جديده صورتنده طرح وتوزيع اولنمغه باشلامش اولمسندن وافراد اهالی حقنده اجرای تسهيلات ايچون ياپيلان براصولك بالعكس تصعيبات ومشكلات انتاج ايلمسندن طولايی صندقلرك ترقيات مطلوبه‌سی بالطبع كيروقالمش وبراز يرلرده دخی صندقلر احداثنه مانع اولمشدر بناء على ذلك بوايشك دخی تعديل محاذير ومشكلاتيله موجودينك استحصال اسباب ترقيسی ومنافع صندغی اوليان يرلرده دخی مجددا احداثی ضمننده اصول وقاعدهٔ موضوعه‌سنك تمامیٔ اجراسی يعنی اشبو صندقلر حقنده مقدما ياپيلوب منتشر اولان تعليماتنده بيان وتعريف اولنديغی وجهله برقضاده موجود اولان وياخود مجددا احداث قلنان منافع صندقلری سرمايه‌سيچون هرسنه جمع واستحصالی اقتضا ايدن مبالغ ويركو صورتيله اهاليدن الثمق وياخود خرمن يرلرنده برمقدار ذخيره طوپلانمق ويامحصولات سائره‌دن وباغ وپيز كبی شيلردن حصه استثلك قطعا جائز ومناسب اوليه‌جغندن بويولده معاملاتك كليا تركيله تعليماتنده تعريف وبيان اولنديغی وجهله هرقضانك حاوی اولديغی قصبه وقريه‌لرك اراضيسندن خالی محل ويامحلول اولمش يرلر وار ايسه اندن مناسب مقداری منافع صندغنه تخصيص اولنه‌رق واكر بومقوله خالی ويامحلول اراضی ومزارع يوغيسه سائرندن برمناسب بدل ايله استيجار ايديله‌رك اورايه اول اراضينك حال وطبيعتنه موافق محصول زرع ايتديرلمك واشبو مزروعاتك صولانمسی وچپالنمسی كبی ايشلری كويلولرك ايام خاليه‌سنده طرفلرندن مجانا رؤيت اولنمق اوزره انلره تحميل وتفويض ايدلمك ومزروعات يتشوب وجوده كلديكی حالده ينه كويلولر معرفتيله مجانا طوپلاتديريلوب درانبار ايدلمك وهريرك محصولاتی بووجهله مركز قضاده جمع وادخار اولندقدن صكره رأس لوادن بالاستيذان اداره مجلسلری ومتصرف وقائممقاملرك رأييله بالمزايده صاتيلوب اقچه‌سی منافع صندغنه قونلمق وصندقلرده طوتيلان يوميه دفترلرندن ومقبوضات ومدفوعاتی متضمن اساس دفترلرندن بشقه كويلره دائر دخی بردفتر طوتيلوب اودفترده هرقريه‌نك محصولاتی بدلی نه مقداره بالغ اولمش ايسه اسمی ذيلنه يازيلوب بوندن صكره هرسنه وقوعبوله‌جق حاصلاتنك بدلاتی دخی بوقاعده اوزره ضم وعلاوه قلنمق صندقلر حقنده موضوع اولان قواعد اساسيه‌دن اولمغله ايشته ايجاب ايدن سرمايه‌نك بوطريق واصولده استحصالنه چالشلمسی وبرمملكتده منافع صندغنك سرمايه‌سی نه قدر زياده اولور ايسه ارباب زراعتك وسعت واقتداری اونسبتده اولمقله برابر بعض يرلرده مسبوق اولديغی وجهله خلقك فاحش فائضله شوندن بوندن استقراض ايتمسی ودون قيمتله محصولنی الدن چيقارمه‌سی كبی محاذيرك دخی بالطبع محو وزائل اوله‌جغنده وبرطرفدنده بومادنك

اموال خزينه تحصيلاتنی تسهيل ايده‌جكنده شبهه بوقدر صندقلرك اداره‌سی بحثنه كلنجه هرمملكت منافع صندغی اداره‌سی اومملكتده بولنان وحقنده جمله‌نك وثوق واعتمادی اولان معتبراندن ايكی كسنه‌يه محول اولوب موقعنه كوره هرصندغك بر ويا ايكی نفر كاتبی دخی اولديغندن واشبو كاتبلر صندقدن موظف اولديغی كبی بعض يرلرده صندق ماْمورلری دخی توظيف قلنمش ايدوكندن بونلر ينه بووجهله جريان ايتمك وقاعدهٔ موضوعه‌سی اوزره هرايكی سنه‌ده براعضالری تبديل ايله يكيدن انتخاب اولنمق وقوی كفالته ربط اولنوب سنداتی مركز لوا محاسبه‌سنده محفوظ اولمق وهرسنه مركز ولايتدن بر ويا ايكی قول مفتشلری تعيينيله بونلرك حسابلری كوريلوب يولسز شيلر وارايسه اصلاح ايدلمك يعنی اشبو صندقلردن ارباب زراعتك ماعداسنه اقچه اقراضی قويا ممنوع اولديغندن بويولده وظيفه‌سنی سوء استعمال ايدن صندق ماْمورلری مسؤل طوتيلوب قاعده‌سی خارجنده قوللاندقلری اقچه كندولره تضمين ايتديرلمك ودهاسائر نظامسز حركتلری وارايسه حكم قانون درحال اجرا قلنمق وصندقلرك تفتيش محاسباتی ايچون كوندريله‌جك ماْمورلرك يالكز برقضادن ديكر قضايه كيدنجه‌يه قدر ساعتده بش غروش واوقضانك حسابنی رؤيت ايدنجه‌يه قدر نهايت درت وبش كون تعيين اولنوب هركون ايچون يوميه يكرمی غروش حسابيله اجرتی منافع صندغی وارداتندن ويريلوب بوندن زياده براقچه ويرلمامك وولايت داخلنده بولنان صندقلرك خلاصهٔ محاسباتی هرسنه مجلس عموميسنه قونيلوب اصلاح وتنظيمی لازم كلان شيلر وار ايسه اوراده قرار ويرلمك اقتضا ايدر وبرده اشبو صندقلرك اصحاب زراعته اقراض ايتدكلری مبالغ ايچون يوزده اون ايكی فائض حساب اولنمقده ايسه‌ده صندقلرك سرمايه‌سی ذاتا ارباب زراعتك مالی اولوب استعمالی دخی انلرك ايشلرينی تسهيل نيتنه منحصر اولديغندن اشبو سكسان طقوز سنه‌سی مارتندن اعتبارا فائضك على العموم يوزده طقوزه ايندرلمسی صورتنه بوكره قرار ويرلمش اولمغله صندقلر ماْمورلرينه شمديدن اخبار كيفيتله سنهٔ مرقومه‌دن اعتبارا اقراض اولنه‌جق اقچه فائضلرينك يوزده طقوزدن حساب ايتديرلمسی لازم كلور

اون برنجی ماده ترويج وتسهيل صناعت ايچون ياپيله‌جق شيلرك برنده بيوك مملكتلرده وهيچ اولمزايسه مركز ولايت اولان محللرده اصلاحخانه ويامكتب صنايع هيئتنده برشی احداث اولنوب اطفال اهالينك صنايع متنوعه‌يه الشديرلمسی وبونك رفته رفته تعميم ايدلمسی ماده‌سيدر لكن برولايت خلقنك معارف وصنايع ايچون احتياجاتنه يالكز بومكتبلر كافی اوله ميوب مكاتب سائره‌نك تكثيری واولاد ناسك تحصيل علوم ومعارفه اجبار ايديله‌رك عمومك ازوجوف حال جهلدن قورتارلمسی بومقصدك موقوف عليهی اولديغنه ودرت سنه مقدم شورای دولتدن ياپيلوب نشر اولنان معارف نظامنامه‌سنك حكمی بوبابده اولان مقاصدك حصولنه كافل وكافی ايسه‌ده احكام مندرجه‌سنك تمامیٔ اجراسی پك چوق تكلفات وزمانه محتاج اوله‌رق مع مافيه اشبو نظامك وضعندن مقصد دفعةً وتماما اجراسی صورتی اوليه‌رق نشر معارف حقنده اتخاذ اولنه‌جق اصول ايله واصل اولمق استيلان نتايجی تعيين ايتمكدن يعنی معارفك اصول وقاعده‌سی بوصورتده اولديغنی بيان ايله بودرجه‌يه واصل اولمق ايچون هرنه لازم ايسه انك اتخاذ واجرا اولنمسنك لزومنی بياندن عبارت اولمغله شوحالده بونك بردن بره اجراسی مقتضی اوليوب الك اول وبرنجی درجه تأسيس واصلاح وتعميمی لازم اولان شی صبيان مكتبلری وايكنجی درجه‌ده مكاتب سائره اولديغنه بناء ايشته هرولايتجه بوملاحظاته اتباع اولنه‌رق اول باول هرمحله وقريه‌ده اقتضا ايدن صبيان مكتبلرينك كچنده يازيلان تحريرات عموميه حكمنه توفيقا تعميميله ايكنجی درجه‌ده بولنان رشديه واعداديه مكتبلرينك دخی صره‌سی دوشدكجه واسبابی استحصال اولندقچه معارف نظامنامهٔ عموميسنه توفيقا وجوده كتورلمسنه چالشلمسی وبرطرفدن دخی اطفالك عمليات حرف وصنايعه الشديرلمری ايچون سرمايه تدارك اولنه‌رق اصلاحخانه ومكتب صنايع كبی شيلرك ياپلمسی وچونكه بومقوله محدثات واجرا آتده برماده‌نك يالكز احداثيله وجوده كتورلمسی كافی اوليوب انك دوام وترقيسی وسائلنی دخی احداث وتأسيسله برلكده دوشنمك ومجددا ياپيلوب ميدانه كلان برماده نه قدر منتظم واعلا اولسه دوام وترقی ايتميه‌رك ازوقتده محو وزائل اوله‌جق اولديغی حالده موجد ومؤسسنك همتی عبث وبيهوده اولمش ومصارفی دخی هبايه كتمش اوله‌جغندن بشقه امثالی حقنده دخی نيجه سوء تأثيراتی والحاصل وجودی عدمندن زياده مضراتی منتج اوله‌جغی جهتله بوراسی دخی پيش نظر مطالعه‌ده طوتيلوب اكا كوره وسائل مقتضيه‌سی استحصال قلنمق بالخاصه ولاة عظام حضراتيله متصرفلرك همت وحميتلرينه توديع قلنور

اون ايكنجی ماده ولايت داخلنده بولنان شهر وقصبه‌لرك تنظيمات وتنظيفاتی ايچون اكثر محللرده دائرهٔ بلديه‌لر تشكيل اولنوب اشبو دوائرك تشكيلندن مقصد اصلی درون مملكتده بولنان قالديرملرك وصو يولی وكوپری كبی شيلرك تنظيميله وايجاب ايدن سوقاقلرك توسيعله مملكتك برحسن حال وانتظامه قونلمسی وتجار واصنافك قوللاندقلری اوزان ومقياساته على الدوام دقت اولنه‌رق سوء استعمالاته ميدان ويرلمامسی وسكنهٔ مملكتك حوايجنه مخصوص ذخاير وارزاقك ومأكولات ومشروباتك جنس ونوعنه وبيع وشراسنه احالهٔ دقت متماديه ايله سكنهٔ مملكتك هم عذر وتغديردن وهمده بوزوق وچورك وصحته مضر شيلر صاتلمسيله اضراردن محافظه‌سی وهرمملكتده ممكن اولديغی مرتبه برخسته‌خانه وجوده كتوريلوب فقرا وبيكس خسته‌لره معاونت وخدمت ايدلمسی ونفس بلده ايله اكا ملحق اولان قراده مسلم وغير مسلم كافهٔ اهالينك نفوس دفترلری دوائر بلديه‌ده طوتيلوب تولدات ووفيات كبی وقوعاتك كونی كوننه يوريدلمسی والحاصل كرك مملكتلرك انتظام احوالنه وكرك خلقك اصلاح عادات واداتنه فعلا ومادة چالشلمسی ماده‌لری اوله‌رق بومقاصدی فعله كتورمك ايچون هرمملكت دائرهٔ بلديه‌سنه واردات خزينهٔ جليله‌دن بعض حاصلات رسوميه ترك ايدلمش وتعيين اولنان برطاقم ماده‌لردن استحصال واردات ايتمسنه دخی جواز ومساغ كوسترلمش اولديغندن وماْمورلرينك حركات مقتضيه‌سی حقنده مخصوص تعليمات دخی بولنديغندن بوتعليماتك حكمنه توفيقا اقتضا ايدن شيلرك ياپلمسی لازم كلورايكن بعض مملكتلر دائرهٔ بلديه‌لری وظيفهٔ مخصوصه‌لرينی يالكز تحصيل وارداته حصر ايدرك قارشولغی اولان اجرا آته دقت ايتمدكلری كبی بعض محللرده بووارداتك سوء استعمال اولنديغی دخی مروی ايدوكنه وحالبوكه هرمملكتده دوائر بلديه اموری بررئيس ايله اهاليدن انتخاب اولنان اعضاسنك رأينه محول ايسه‌ده كافهٔ حركات واجرا آتی قائممقاملردن واليلره وارنجه‌يه قدر ملكيه ماْمورلرينك وبالخاصه اداره مجلسلرينك تحت نظارتلرنده بولنديغنه بناء اول امرده هرمملكتك معتبران وجوه وخاندان وتجارندن اقتضا ايدنلر حاضر اولديغی حالده اول مملكتك دائرهٔ بلديه‌سی محاسباتی اداره مجلسلری وامور ماليه ماْمورلری معرفتيله بالرؤيه نظاما وقاعدةً ترتيب ايده‌جك حكملری اجرا اولنمقله برابر رئيس وماْمورلرينك يكيدن ترتيب واداره‌سی اصلاح اولنه‌رق وارداتنك موضوع لهی اولان محللره حصر ايدلمسی وهرسنه مجلس عموميسنه قونيلوب تصديق اولنه‌جق دفترلری اوزرينه مجالس عموميه‌دن تنظيم قلنه‌جق برقطعه خلاصه‌لرينك دخی باب عالی‌يه ارسال اولنمسی ايجاب مصلحتندر

قسم غير رسمی

مواد داخليه

(طرابلس متصرفلغندن فی ٢٩ اغستوس سنه ٨٨)
(تاريخيله وارد اولان تلغرافنامه)

طرابلس شامك قرعهٔ شرعيه‌سی بوكون كشيده

اولندى اسنانده اولوب قاف اشارتنه مستحق اولنلر ايكيوز سكسان بر نفر بولنمش مطلوب اولان يوز قرق طقوز نفردن اون درت نفرى كوكللو اولهرق داخل سلك عسكرى اولديغندن بالتنزيل قصور يوز اوتوز بش نفردن درديى قرعه مجلسنه كلديكندن بلا قرعه النلدى ويوز يكرمى طقوز نفرك اسمنه قرعه اصابت ايتمكله عسكره قيد ايدلدى ايكى نفره دخى معامله اخوان اجرا اولنمغله قرعه نك ختامنده اسملرى طوبره ده قالدى اسنانده بولنميانلردن دخى كوكللو اولهرق التى نفر يازلمغله كوكللولرك يكونى يكرمى يه واردى سايهٔ شاهانه ده بوسنه طرابلسك اجرا اولنان قرعه سى كمال عدل وحقانيت ايله كشيده اولنديغى ارباب وقوف طرفندن خبر ويريليور چونكه غنى وفقير رفيع ووضيع هيچ كيمسه استثنا اولنمدى اسنانده كى نفراتك خواهشى ايسه فوق العاده ويك زياده كورلمشدر والحاصل جمله اهالى ولى النعمتمز پادشاهمز افندمز حضرتلرينه دعالر ايتمشلردر

——*——

عراقك احوالنى بيلنلره كوره وارستهٔ ايضاحدر كه عماره سنجاغى بنى لام وربيعه كبى قبايل وعشاير جسيمه ومتنوعه يى شامل اولوب عشاير مرقومه تقريبا ايكى يوز بيك نفوسدن مركب طوايف بدويه دن عبارت اولوب جمله سى هنديه ليلر كبى قاميش وحصيردن معمول قولبه لرده وبرچوغيده سياه چادرلرده اقامت ايدرلر

بونلر شمدى يه قدر شو قولبه ده وحالت بدويت ووحشتده امرار اوقات وايام ايتدكلرى حالده حاله سنجاغى عشاير غير متوطنه سنك تصورنله توطن وتمدنه ميل ورغبت كوستردكلرى وبونك اوزرينه حكومت سنيه دن توجهله معاملات شفيقانه ومرحمتكارانه يه مظهر اولدقلرى كيفياتى رسيدهٔ سمع انتباهلرى اولهرق سائر بنى نوعلرى كبى كندولرى دخى مساعدات جليلهٔ حكومتدن استفاده ايتمك وسائرلرينك فعلا مظهر اولديغى شفقت ومرحمتدن حصه مند اولمق اوزره خانه ياپوب قريه تشكيل ايتمكى وتوطن وتمدنله زراعت وحراثتله اشتغال ايلمكى قرارلشديرمش اولدقلرندن ايجاب ايدن اراضينك تفو يضى جانب حكومت سنيه دن استدعايه مسارعت ايلمشلردر

ربيعه عشايرى اميرى (نصيف الامير) ك دركار اولان درايت وذكاوتى جهتله اسكان وتمدنك ودولتعليه نك بالجمله تبعه سى حقنده رايكان بيورديغى لطف وشفقتك قدر وقيمتنى جمله دن اول كندوسى تقدير ايدرك عشاير وقبايلى ايله اسكانه وزراعت وحراثتله اشتغاله هركسدن اول بيان ميل وخواهش ايتمش وعماره نك سائر عشايرى كندوسنه پيرو اولهرق شو يوله دوكلمكه باشلامش اولدقلرندن ايجاب ايدن اراضينك بالمساحه اعطاسى وقريه تشكيلى خصوصنده لازم كلان محلرك تعيينى ايچون [illegible] اسكان قومسيونى تشكيل وامور [illegible] تعيين قلنمش اولدقلرندن يقينده عماره يه عزيمت وامور مذكوره نك اجراسنه وعشاير وقبايل مرقومه دخى مستعديات واقعه لرينك ابراز فعلياتنه مبادرت ايده جكلردر

اشبو نصيف الامير افندى حكومت سنيه يه اظهار صداقت واستقامته معروف وانقياد واطاعته مألوف اولهرق شمدى يه قدر [illegible] ابراز خدمات مقبوله ايتمش اولديغندن اشبو اسكان مسئله سنده دخى بذل ايلديكى اقدام وغيرتك حكومتى [illegible] خوشنود ايده جكى وكندوسنك دخى مكافاته نائل اوله جغى شبهه سز كوره بورز

عراقك هر طرفنده اولان عشاير غير متوطنه نك اسكان وتمكننه [illegible] ارتدرمقده اولدقلرى شوق وغيرت احوال مستقبله لرينك سعادت وسلامت دائمه سنه [illegible] يقين [illegible] تأمين [illegible] اوله جغى [illegible] پادشاهيدن [illegible] جناب [illegible] دعوات دوام عمر واجلال [illegible] اولان وتذكاريله ختم كلام ايدرز [illegible] تكرار

(زوراء)

مواد خارجيه

معركهٔ حرب وجدال اولان (ووزر) نام محلده [illegible] غدغهٔ حيات ايدن [illegible] فرانسه امراى عسكريه سندن جنرال شانزى طرفندن ايراد اولنان نطقك شايان دقت اولان بعض فقره لرى زيرده تحرير قلنمشدر

(افكار عموميه نامنه [illegible] بالكز [illegible] مجرد محاربه [illegible] اسپابدن برى اولان وطن ايچون فداى جان ايدن [illegible] ياد ايتمك [illegible] عد ايده بيلمز [illegible] تخطر [illegible] كبى جارى اولان [illegible] فرانسه باندير [illegible] ظهور [illegible] واسع [illegible] قطع [illegible] اولدقلرى [illegible] امنيت بخش ايتك [illegible] ترك جان [illegible] افتخار

ايدرز چونكه بونلرك سطح ترابه منتشر اولان قانلرى بزلره باعث حيات اوليور

كرچه شمدى فرانسه ده اولاد وطن نقصانيتى كوريور ايسه ده مملكتمزده حصول بولان اتفاق واتحاد ادراكيله متأسف ومتألم اولديغمز او ايام مصائب انجامى بزه اونوتديره جقدر اى افنديلر سزك بنم كبى معلوممكزدر كه بزم كبى بر ملت شجاعتنه استنادا هيچ بر وقتده مأيوس اولمز وهر برنوع فلاكت ومصيبتلر عاقبت ايچون كندوسنه بر درسدر

فرانسه ملتى بويله فلاكتلره دوچار اولدقجه تكرارا كسب قوت ايدر واسكى حالنه وارمق ايچون عاقلانه چاليشور وسكوت ايله وعلى الخصوص حسن اعتماد ايله حركت ايدر حق تعالى حضرتلرينك تقدير بيورديغى منزل مقصوده واصل اولور

(بالون واپورى)

عادى واپور سفينه لرى مثللو بخار ايله متحرك بر بالون اعمال وانشا ايتمك ايچون سرمايهٔ لازمه يى جمع ايتمك اوزره (برن) شهرنده بر شركت تشكل ايتديكى وبو بالون معهود بالونلر كبى فضاى عالمك طبقات علياسنه صعود ايده بيلوب ويانه سركيسنه وضع اولنه جغى ومذكور بالونك اطاره سى تجربه سنه كلنجه بونك مخترعلرى شهر مذكوردن قالقوب اوستريا پاى تختنه طوغرو عزيمت ايده جكلرى غزته لرده كورلمشدر

كچن شهر اغستوسك اوتوز برنده صباحلين الافرانقه ساعت بش بچقده روما شهرى ايله جوارنده قبهٔ سماده خارق العاده اولهرق بر طاقم علائم سماويه ظهور ايتمشدر جنوب شرقى يه طوغرو كوكده بردن بره بر قرمزى يلديز كوريلوب شمال ايله شرقى شماله طوغرو بالتدريج سير ايلمشدر برمدت صكره جسمنى توسيع وضياسنى تزييد ايدوب ارقه سندن دومانلى وقويو سياه رنكده اوزون بر قويرق سوركله مشدر بو نمايش برمدت دوام ايدوب بعده بردن بره آتش الهرق منبسط اولمش ودائره شكلنه كيره رك يالكز بولوت اره سنده اوزون برآثر براقمش وبو اثر يلان كبى سماده موج وچيزكيلر تشكيليله براز وقت صكره كوزدن نهان اولمشدر

برقاچ دقيقه مرورنده هوا قاريشوب شدتلى بر ياغمور ياغديقدن صكره ايكى دفعه دها خفيفجه كوك كورلديسى ايشيدلمشدر

بونى مشاهده ايدنلردن اكثريسنك تنظيم ايتدكلرى لايحه لره نظرا مار الذكر جسم پر نار عينيله ولايات سائره اهاليسى طرفلرندن دخى مشاهده قلنوب تيوول ايله البانو طاغلرى اراسنده نازل اولمش ايسه ده اليوم پارچه لرى كشف ايديله مامشدر

شهر ايلولك اون ايكنجى كيجه سى الافرانقه ساعت اون براون ايكى راده لرنده ويشبادن جوارنده كذلك بر علامت سماويه ظهور ايدوب كورنلره حيرتبخش اولمشدر اشبو علامت ضيادار تخرك ربعى شكلنده وبرتبه سى جسامتنده اولوب كواكب موجوده ارهسنده ضياسى فوق العاده شدتلى لمعان ايلمشدر كذلك ايلولك اون اوچنده قولونياده دخى سماده بر جرم ضيادار مشاهده قلنوب غايتله پارلاق اولديغى حالده تخمينا التمش درجه ارتفاعندن يكرمى درجه يه قدر تنزل ايتمشدر

علوم وفنون

اصول معمارئ عثمانى
(معلومات تاريخيه)

دولت سلچوقيه نك اواخرنده تخت نشين عجز وغفلت اولان سلاطين بى اقتدار اولدقلرندن داخل دائرهٔ حكومتلرى اولان ممالك وبلدان مغول خانلرى وزرا وولاتنك دست تغلبلرنده قالمشيدى اجانبك وقوعبولان مظالم وتعدياتى نتيجه سى اولهرق اناطولى اهاليسنى پرده ظلام جهل وغمام نادانى استيعاب ايله برابر ممالك تركيه هر كونه علوم وفنوندن خالى اولمشيدى نام شوكت اتسامارى سلطان عثمان عنوانيله مضبوط تواريخ اولان غازى عثمان حضرتلرى الحق ابتدالرى قايساق اولوسنك قايى شعبه سندن درتيوز اون التى عائله دن عبارت بوكوچك عشيرتك رئيسى اولوب داخل حوزهٔ عثمانيه اولان ممالك دخى انجق شمديكى بر سنجاق قدر اولهرق قره جه حصار سكود بيله جك دومانيچ يكى شهر اينه كول بوزاويوك اسكى شهر قضالرندن عبارت ايدى سلطان مشار اليه حضرتلرى تأسيس بيورمق اوزره اولدقلرى دولت عثمانيه نك استقبالا خارج معارج شوكت واقتدار اوله جغنى مفطور اولدقلرى لياقت نادره وفطانت فوق العاده اقتضاسنجه تفرس بيوردقلرى جهتله از وقتك ايچنده قره جه شهرى وبيلهجكى ويكى شهرى مقر حكومت اتخاذ ايله بر طاقم جوامع شريفه ايله حماملر انشا بيورمشلردر كه بونلرك صور انشائيه سى غايتله متين واغر اولوب هيچ بر فن معمارى يه مستند اولمدقلرى اليوم آثارلرندن مستفاد ومعلوم اولور

جنتمكان فردوس آشيان سلطان اورخان حضرتلرى درت بش سنجاق دها ضبط وتسخير ايله ضميمهٔ حكومت بيورقلرنده هر بر شهرده وحتى براز جسيمجه قريه لرده بيله بر جامع شريف وجسيم حمام ومكتب وعمارت وتابخانه لر انشا بيورمشلردر كه بونلرك عددى اوچيوزى متجاوزدر اشبو ابنيهٔ عاليه نك كافه سى معمور در صور انشائيه سى رصانتله مختص هيچ بر روشده اصول معمارى يه موافق دكلدر

سلطان مشار اليهك مخدوم شوكت موسوملرى جنتمكان سلطان مراد خان اول حضرتلرى مربع نشين تخت سلطنت اولدقلرنده روم معمارلرندن خرستو دولو يى جلب ايله بروسه ده چكركه نام محلده تبه ده اليوم موجود اولان جامع شريفى انشا ايتديرمشلردر كه اشبو بناى عالينك صورت انشاسى نصف مقدارى بيزانتين اصول معماريسنه مطابقدر انجق مشار اليه حضرتلرى والدهٔ ماجده لرى نيلوفر خاتون حضرتلرينك طبع نزاكت نمالرينه تبعا اقصاى ممالك شرقيه دن فن معماريده ماهر بر طاقم استادلر جلب ايله بر اصول معمارينك تأسيسنه همت بيورديلر

اشبو معمارلر مقر سلطنته واصل اولدقلرنده از بعده نيلوفر خاتون ناميله مشهور اولان بيوك حمام ومدرسه وچينيلى جامع وعمارت كبى آثار لطافت دثارك انشاسنه بدأ ومباشرت ايتمشلردر شهر مذكورجينى معمولاتنه مخصوص فابريقه لرندن كنايه اولهرق چينيلى ازنيق اسميله السنهٔ ناسده بوكونه قدر مشهور اولمشدر ذكر اولنان معماران وارداتى والدهٔ مشار اليهايه تخصيص بيورلمش اولان شهر مذكور حواليسنده بر طاقم ابنيه وآثار انشا ايتمشلردر

پادشاه مشار اليه حضرتلرى اواخر سلطنتلرنده بروسه ده بر سراى عالى انشا بيورمشلردر اشبو سراى عالينك بر بناى حيرت نما اولديغى مضبوط تواريخ اولوب حيف ودريغ كه بروسه شهرينك ايچ حصارنده جامع شهادت اسميله بنام اولان معبد شريفك پيشكاهنده طوبخانه نام محلده اشبو بناى عاليدن قدر ناشناس غدارلر اقداماتيله هيچ بر اثريله قالمامشدر خداوندكار مشار اليه حضرتلرى سراى عالئ مذكوره اعاظم واكابر ملت عثمانيه يى جمع ايله جامع شريفى كشاد وايفاى رسم وداع ايتدكدن صكره روم ايلى يه كچوب عازم دار الحرب اولهرق قصووه ده شهيد وبومناسبتله اول كريم نهاد ياديله اكا جامع شهادت اطلاقى زبانزد خواص وعوام اولمشدر

مخدوم شجاعت موسوملرى يلدرم سلطان بايزيد خان اول حضرتلرينك اوان سلطنتلرنده زينت بخش موقع شهود اولان آثاردن بروسه ده بنا واحياسنه موفق اولدقلرى بيمارخانه واولو جامع وارگنه ده كى جسر جسيم وادرنه ده اسكى بايزيد جامعى شايان نظر حيرت اولوب قصورى سزاوار نظر دقت دكلدر

تيمور مشهورك ممالك محروسهٔ شاهانه يه وقوعبولان استيلاى دهشت نمونى وبعده داخل ممالكده سرزدهٔ ظهور اولان فتن كوناكونى متعاقب جنتمكان چلبى سلطان محمد خان اول حضرتلرى موصوف ومفطور اولدقلرى مكانت وشجاعتلرى اقتضاسنجه رخنه دار اولان مبانئ بنيان دولتى يكيدن تعمير واحيا ومدت قليله طرفنده دولتك شوكت قديمه سنى اعاده بيورديلر

عثمانلولرك اعداى جاهدى اولان كوتاهيه ده كرميان اوغللرى وقونيه ده فرمان حاكملرى دولت عليه نك ايالتلرينى نهب وغارت ايله بروسه ده واقع ابنيه وآثارى سرتاسر تخريب ايتمشلردر

پادشاه مشار اليه حضرتلرى مقر سلطنتلرنده واقع قلعه ايله سلطان اورخان حضرتلرينك بناكرده لرى اولان جامع شريفك وسلطان بايزيد خان حضرتلرينك بنا بيوردقلرى آثار وابنيه نك كافه سنى مدت قليله ظرفنده تعمير واحيا وبعده نزد ملوكانه لرينه جلب بيوردقلرى معماران وارباب صنعتك كزيده لرى معرفتيله بروسه ده يشيل جامع شريفى تأسيس وبنا بيورمشلردر جامع شريف مذكورك صورت انشاسى عصر محمد خانيده اصول معمارينك ترقى ايتديكنه دلالت ايدر پادشاه مشار اليه حضرتلرينك دفين خاك غفران اولدقلرى تربهٔ شريفه وكوك دره كپريسى وبرادر معالى نژادلرى ارطغرل غازينك احياى روح پاكلرى ايچون بروسه ده چارشو اغزنده بنا ايتدكلرى جامع دلاراى حيرت افزا واليوم على پاشا خانى وايپك خانى دنيلان ابنيهٔ جسيمه شايان نظر دقت برر اثر بى همتادر

سلطان محمد خان اول صدور عظامندن چندرلى ابراهيم پاشا ايله بايزيد پاشا دخى بعض ابنيهٔ عاليه انشاسنه همت ايتمشلردر بالخصوص مشار اليه ابراهيم پاشا والد ماجدى چندرلى خير الدين پاشانك نامنه اولهرق ازنيكده چينيلى اسميله مشهور اولان وفى الواقع چينى ايله مزين بولنان جامع شريفى تأسيس وبنا ايتمشدر بايزيد پاشا ايسه بروسه ده يشيل جامع شريفى قربنده كندوسى ايچون قرمزى مرمردن اولمق اوزره بر تربه انشا ايتمشدر اشبو تربه سلچوقيه اصول معماريسنه تطبيقا انشا اولنمشدر

پاشاى مشار اليه وارداريكيجه سى صحراسنده دفن اولنديغندن تربه سى ناتمام قالمشدر

ذكر وتعداد اولنان ابنيهٔ عاليه خالص وياخود يشيل جامع شريفك بناسنده اولديغى كبى طبع عثمانيانه توفيقا تعديل اولنمش اولان اصول معمارئ عربينك برآثر مجسمى عد اولنه بيلور

اصول معمارئ عثمانينك ابتداى ظهورى اولان اشبو دوزده ياپلمش اولان بنالردن پادشاه مشار اليهك كريمه لرى

سلطان سلیجوقك والده‌سی دولتشاه خاتون ایچون یاپدیردقلری تربهٔ شریفه ایله نیلوفر کپریسی و بروسه‌ده قیاغان اسمیله مشهور بیوك حمام معمارلر طرفلرندن مطالعه و تدقیقه شایان آثار عالیه‌دندر

خداوندکار مشار الیهك اوغلی سلطان مرادخان ثانی و حفیدی فاتح سلطان محمدخان ثانی حضراتی سریرآرای سلطنت اولدقلرنده هر بری اوان سلطنتلرنده مدرسه و مکتب و کپری و جامع و حمام کبی یوزلرجه آثارك تأسیسنه بذل همت و عاطفت بیورمشلر ایسه‌ده بونلر عثمانلولره مخصوص بر اصول معماری‌یه مطابق اولمیوب فاتح سلطان محمد ثانی حضرتلرینك مخدوم شوکت موسوملری سلطان بایزید ثانی حضرتلرینك عصر همایونلرنده اصول معماریٔ عثمانی تکرار رونقطراز ظهور اوله‌رق درسعادت و اماسیه‌ده مشار الیه حضرتلرینك نام نامیلرینه منسوب اولان جوامع شریفه و سقاریه نهری اوزرنده‌کی معبر جسیم و دها سائر آثار نافعه وجوده کلمشدر

اشبو ابنیهٔ عالیه ملابسه‌سیله بر طاقم معماران و ارباب صنعت یتیشوب سلطان سلیم اول حضرتلرینك زمان سلطنتلرنده آثار جسیمه بناسنه موفق اولمشلر ایسه‌ده بونلرك ایچنده معمار سنان نامیله بر معمار مهارت آثار بردنبره ظهور ایدرك مشهور آفاق اولمشدر

موی الیه معمار سنان درسعادتده سلطان سلیم جامع شریفی بناسیله فن معماری‌یه ابتدا ایدوب بعده جنتمکان قانونی سلطان سلیمان حضرتلرینك زمان سلطنتلرنده برچوق ابنیه و آثارك زینت‌بخش ساحهٔ شهود اولمسنه واسطه اوله‌رق بحق کسب اشتهار ایتمشدر

شهزاده جامع شریفی و کوچك و بیوك چکمجه کپریلری و اجلهٔ رجال دولت علیه‌دن بعضیلری ایچون ایوب انصاری جوارنده واقع تربه‌لر و سلیمانیه جامع شریفی ایله سلطان سلیمان طاب ثراه حضرتلرینك تربهٔ شریفه‌سی و ادرنه قپوسی و جهانکیر و اسکدارده ایازمه نامیله اوچ باب جوامع شریفه و الحاصل اصول معماریٔ عثمانینك بدایع و کمالاتنی شامل اولان ادرنه‌ده سلطان سلیم جامع شریفی الحق معمار موی الیهك باعث اشتهار و اعتباری اولان آثار عالیه و ابنیهٔ جسیمه‌دن معدوددر اوتوز قرق سنه‌لر اجرای صنعت معماری ایتمش اولان معمار موی الیهك یاپدیغی بنالرك کافه تعدادی مراد اولنسه بر کتاب تألیفی اقتضا ایدر موی الیه سلیمانیه جامع شریفی ایله عتیق باب فتواپناهی آره‌سنده سبیلخانه قربنده مدفوندر معمار موی الیهك اکثر شاکردانی هند پادشاهی شاه بابرك دعوتی اوزرینه هندستانه عزیمت ایدوب الیوم بالجمله سیاحلرك انکشت بردهان حیرت اولدقلری دلهی و اغره و لاهور و کشمیر قلعه‌لرینی انشا ایتمشلردر شاکردان موی الیهدن معمار یوسف مغول پادشاهلرینك شهرتکیر آفاق اولمسنی موجب اولان سرای عالیلری بنا ایتمشلردر

الحاصل معمار موی الیهك یتشدیرمش اولدیغی معمارلر سلطان مراد رابعك زمان سلطنتلرینه قدر سلاطین عظام و وزراسی ایچون خیلیجه کوزل تربه‌لر انشا ایتمشلردر سلطان احمد اول جامع شریفی انشا اولنوب بونده صوك دفعه اولمق اوزره ازنیق کارخانه‌لری معمولاتندن چینیلر قوللانلمشدر سلطان مراد رابع عصرلرندن صکره وقوعبولان اختلالات عثمانلولره مخصوص اولان اشبو چینی صنعتنك بالکلیه محو اولمسنه سبب اولمشدر الحاصل عصر مراد خانیده یاپلمش اولان آثار برکزیده‌دن ایکیسی دخی استانبولده یکی جامع و اسکدارده والدهٔ عتیق جامع شریفی ایله بکلرجه مکتب و مدرسه و عمارتلردر اشبو ابنیهٔ عالیه‌دن شایان نظر تدقیق و مطالعه اولان استانبولده‌کی یکی جامع و بالکه طوب قپو سرای همایونی داخلنده سلطان مراده مخصوص اولان اروان و بغداد قصرلریدر

معمار سنانك بدایع مهارتنه دال اولان آثاردن ایکی قصر لطیف دها اولوب بونك بریسی یالی کوشکیدر دیوارلری کاملا چینی ایله پرزیب و زینت ایدی و بر دیکری ایسه مشهور بشطاش کوشکیدر حیف و دریغ که اشبو ایکی بنای لطافت نمانك اثری بیله قالمامشدر

پادشاه مشار الیهدن صکره سریرآرای سلطنت اولان سلاطین خمسه‌نك زمان حکومتلرنده علوم و فنون مشرف تدنی اولمشدر ینکیچریلرك فترتلری حکومت سنیه‌یی ابنیهٔ عالیه انشاسنی تأملدن تبعید ایتمش و بو حال سلطان احمد ثالث حضرتلرینك ١١١٥ سنهٔ هجریه‌سنده جالس تخت خلافت اولدقلری زمانه قدر ممتد اولمشدر

عصر سلطان احمد ثالثده کاغدخانه دره‌سنده ایکی ساحله مرمردن مصنوع سرایلر یاپلمش و طوبخانه میدانده و اسکدارده بیوك اسکله ساحه‌سنده و غلطه‌ده عزب قپوسنده و استانبولده ایاصوفیه جامع شریفی ایله باب همایون بیننده واقع چشمه‌لر بنا و انشا اولنمش و وسعتی و اشجار کوناکوننك طراوتی و انهار صولرینك صفوت و لطافتی و درونده کشیده قلنان ضیافتلرك و اجرا اولنان شهر ایینلرك رونقی جهتیله مشهور آفاق اولان و الیوم برینك اسمی چراغان اسمیله معروف بولنان باغچه‌لر طرح و ترتیب اولنمشدر

فقط بعض اعمالات مختلفه ایچون فرانسه‌دن جلب اولنان معمار و مهندسلر نحت و نقش و تزیین ایشلری ایله مألوف دیکر ارباب صنعتی برابرلرنجه کتوردکلرندن اصول معماری عثمانینك لطافت و صفوتنی تغییر و بالکلیه اخلال ایتمشلردر که بوکا نور عثمانی جامع شریفنك و لاله‌لینك بناسی دلیل کافیدر

بعده انشا قلنمش اولان اسما سلطان سرایی و دفتردار بورننده واقع دیکر سرایلر اصول مغشوشهٔ معماری‌یه توفیقا یاپلمشدر

بو وجهله مشهور معمار سنانك تأسیس و اختراع ایتدیکی اصول معماری‌نك اربابی مفقود اولوب کندوسنك برینه رفائل نامنده بر معمار و شاکردانك یرلرینه دخی ارمنی ملتندن معمارلر قائم اولمشدر

اشبو معمارلر یالکز نامی قالمش اولان اصول معماریٔ عثمانینك قواعد اساسیه‌سنه واقف اولمدقلری و علوم و فنون اجنبیه ایچون آناً فآناً متزاید اولان رغبت عمومیه‌یه اتباعا معلوم اولان بالجمله صورت مختلفهٔ معماریه‌یی اجرایه تشبث ایله اشبو اصول مختلفهٔ معماریه‌یی عثمانلولرك ابنیهٔ دینیه و سائره‌سنده یا کافة و یاخود جزؤیا اجرا ایدرك بر طاقم ابنیهٔ غیر مطبوعه وجوده کتورمشلردر

بو حالاتك نتیجه‌سی اوله‌رق اصول معماریٔ عثمانی منقرض اولدیغندن عثمانلی معمارلری یونان و ایتالیا قدیم معمارلرینك بوکونکی کون نام و نشانلری محو و پریشان اولان آثار عالیه‌لرینك فن معماری شاکردانك مطالعه‌سی ایچون مرتب اولان مجموعه‌لرنده تحری ایله یکیدن بر اصول معماری احداثی صددنده بولنمشلردر

جلوس میامن مأنوس حضرت پادشاهی روز فیروزندنبرو بر طاقم ابنیهٔ عالیه انشا بیورلیه‌رق طرف مستجمع الکمالات حضرت پادشاهیدن ابذال بیوریلان عواطف جلیله‌نك اثر حکمت کستری اولمق اوزره اصول معماریٔ عثمانی درجهٔ والای قدیمنه ترفیع و اعلا بیورلمش و جلوس همایون حضرت پادشاهی اصول معماریٔ عثمانینك مبدأ احیاسی اولمشدر

دولتلو عصمتلو والده سلطان علیة الشان افندمز حضرتلرینك اقسرایده تأسیسنه بذل عاطفت خیریت منقبت بیوردقلری جامع دلاراسی و چراغان سرای همایونی یکیدن تأسیس بیوریلان اصول معماریٔ عثمانینك لطافتنه دلیل کافیدر

باراده‌ٔ سنیه محفل مخصوصنده ترتیب بیورلمقده اولان احکام عدلیه مجله‌لرینك سکزنجیسی اولان (کتاب الغصب) دخی طبعی ختام بوله‌رق صحافلر چارشوسنده حاجی حسن و حکاکلرده احمد افندیلر و باغچه قپوسنده تنباکوجی دکاننده اوچر غروشه صاتلمقده اولکی مجله‌لر دخی اوراده بولنمقده‌در

﴿ مطبعهٔ عامره‌ده طبع اولنمشدر ﴾